

Loidzia Spaudos b-vė
„Sviesa“

Redakcijos ir Administracijos
adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIOJ

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kainaz

Brazilijoj metams — 10\$000
pusei — 6\$000 atskiriems
mėn'siams po 1\$000.

Užsienin: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.

Redaguoja

Redag. Komisija.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Balandžio - Abril mėn. 23 d.

NR. 16 (172)

Rimčiau pasverkime klausimą.

Prieš porą savaitių «L. Br.» kronikoje pasirodė žinutė apie projektuojamą statyti bažnyčią. Tiesa toji žinutė nieko dar nepasako, nei kur nei kaip bus bažnyčia statoma, kadangi ir lietuvių parapijos susirinkime niekas, pasirodo, neaugėbėjo reikalą tinkamai išaiškinti. Kalbų mieste tuo klausimu yra visokių: kiti net ima tvirtinti kad greitai laiku bus pradėtos rinkti bažnyčios statymui aukos, kad žadama buk statyti lietuvių bažnyčią vila Alpina rajone, kur žemės savininkai siūlo veltui didoką žemės sklypą, kitkakt sentikiams paaukoti.

Nenorėdami tą reikalą nei peikti nei ypatingai pagirti, mes manome lietuvių visuomenei pastatyti tik kelis klausimus:

1) Ar šiandie išviso yra tokis didelis reikalas savo bažnyčią statyti? Visiems gerai žinoma, kad naujai atidaryto Vytauto žardo lietuvių mokykloje yra įsteigta pamaldoms laikyti koplyčia, kuri pilnai gali patarnauti tiems lietuviams — katalikams, kurie gyvena vila Belloj, vila Alpinoj, vila Zellinoj, vila Prudente ir net Sankajetane. Tik tegul žmonės lankosi į pamaldas, arba geriau sakant — tik tegul kunigas tas pamaldas tvarkingai ir kulturingai veda. Ką norima pasiekti, statant savo bažnyčią vila Alpina rajone? Ne jau šiandie koplyčia permaža, žmonės nesutekpa, ar kitas kuris galas? Mums žinodas, kad naujai pastat ta bažnyčia tam pačiam rajone, kur yra koplyčia, nieko nepakeis.

2) Ar nusimano bent kiek tie žmonės, kurie šiandie kalba apie bažnyčios statymą, kiek tokia bažnyčia pastatyti kainuos? Iš kur ims žmonės tuos pinigų, be kurių pastatyti bažnyčią jokių būdu negalima? Ne jau gi žmonės taip vaikiskai galvotų, kad prie dabartinių bedarės galima būtų surinkti šimtą tūkstančių milreisy, o ar pigiau galima bus pastatyti? Renkant aukas, turbūt, manoma jas rinkti visoje lietuvių kolonijoje, išsisklaidžiusioje S. Paulo mieste Bet, kad visi galėtų aukoti, reikėtų tuo kioje vietoje bažnyčią statyti, kuri visiems galėtų būti pasiekkiama. Juk jeigu dabar statys vila Alpinoje, tai net Mokos rajone gyvenantieji lietuviai ja negalės naudotis dėl 8 — 9 kilometrų tolimo. Nėra ir kalbos kad galėtų ja naudotis Bom Retiro, Lapos ir vila Anastacio rajono lietuviai. O kadangi jie negalės naudotis, aišku, jokių aukų tam reikalui iš tenai negalima tikėtis. Vadinasi, tuomet visos bažnyčios statymo išlaidos gultų sunkia našta ant tų lietuvių, kurie gyvena vila Belloj, Alpinoj, Zellinoj ir tt. Bet ir šitie rajonai ar jau tiek turtingi, kad šiandie galėtų bažnyčią daryti aukas, kad jie patys už pirktus žemės sklypus po motus ir daugiau laiko nieko negali mokėti, nes dauguma darbo nuolatino neturi, arba tik tiek teuzsidirba kad vos pusbadžiui gali prasimaitinti.

Mums rodos, kad ponai iniciatoriai daro didelę klaidą, labai mažai arba visai nenori pažinti mūsų kolonijos vargo, kuris kaunkina žmones jau trečius metus.

3) Ar dera imti kad ir dovanai žemės sklypą, kuris buvo prieš tris me-

tus atiduotas sentikiams, jų pašventintą ir tt?

Visupirma vieta projektuojamai statyti lietuvių bažnyčiai netinka dėl nuosulumo ir dėl pačios siūlomų sklypų padėties, tačiau svarbiausia netinkamumo priežastimi mes laikome tai, kad labai būtų negražu ir nepadoru staty dintis toj vietoj, kuri kitiems atiduota. Ne mūsų dalykas kodel sentikiai tenai dar ne pasistatė sau cerkvės, bet jie gali pasistatyti, o kai lietuviai jiems užlys už akių, ar tai bus labai gražu?

p. Cangeriui ar kitam savininkui gal ir svarbu kad tenai statytus lietuvių, kur kiti nesukubo pasistatyti, nes jiems yra ir grynai praktišku sumetimų tame dalyke, bet nieku būdu lietuviams netinka toj vietoj statytis, nes vargu bėra gražesnė tam rajone vieta, kaip prieš Vytauto mokyklą, kur bažnyčiai buvo siūloma du sklypai. Tad, jeigu jau ir būtų sprendžiamas klausimas rimčiau dėl bažnyčios statymo, tai tik su ta sąlyga, kad toji bažnyčia bus statoma tinkamoj vietoj, tik ne iš svetimų paveržtoj ir daug mekenoj savo pozicija ir kitu kuo.

Tegul niekas nepaniršta, kad kai p. Cangeris atiduos sklypą vienoj vietoj, kurią mes laikome visiškai bažnyčiai netinkama, kitoj vietoj jau iš jo nebegalės niekas prašyti. Bus išmesta krūva pinigų nuosavybės dokumentams sudaryti, ir teks gal taip pat kaip stačiatikiams nuo tos vietos atsiskakyti.

Nevertėtų taip elgtis, kaip su bažnytinųjų chorų pastaruoju metu pasielgti: kunigas surenka pinigų pianui pirkti; nupirkęs pasistato jį savo bute; vėliau jį išsiveža į vila Bellą, o choristai turi nuomoti pianą ir mokėti savo reišus, nors tikslas choristų buvo patarnauti bažnyčiai. Paskui žmonės rugoja, kodel bažnyčioje choras nebegieda...

Mes šitą faktelį priminėm tik todėl, kad išpėjus neatsakomings asmenis rimčiau elgtis su visuo reniniais pinigais, kad to pati klaida ir su bažnyčios projektuojamu statymu nepasikartotų.

Katalikas.

Valios galybė.

Jau pereitą sykį susipažinę bendrais bruožais su saugijų kelių sargu — sąžinė, dirstelsime toliau į kitą pagrindinį dorovės veiksnį — valią. Nors sąžinė ir kažin kaip būdėtų, ir rodytų doros kelią, bet vis vien be tvirtos valios neįstengtų tuo keliu eiti. Nepakanka žmogui savo pareigas pažinti bei jas paunylėti, bet dar reikia nemaža drąsos ir ištvermės joms sąžiningai atlikti, t. y. privalome išlavinti savo valią tiek, kad lengvai galėtume nuveikti visas pasitaikancias sunkenybes bei kliūtis. Juk ir mūsų išievių kolonijoj didelė sąžiningumo stoka pareina, be abejo, nuo valios silpnumo. Nebūtų tiek dorovinio susmukimo, jei mes turėtumėm tvirtesnę valią. Todėl pravartu, mums apsipažinti ir valios galybė.

Valia yra ne kas kita kaip dvasios — sielos noras. Turinė mes kūno norus, kuriuos vadiname geiduliais, aistromis turime taip pat ir dvasios siekimus, kurie pareina tiesiog nuo mūsų valios. Valia yra ne tik toks noras, tokia galė, kuri krypstą ir svyra prie to, kas yra gera, bet turi podraug ir galybę pavergti kitas dvasios bei kūno jėgas ir priversti jas tarnauti savo siekimams.

Valia panaši yra į vežėją kuris su vadžiomis bei žaislais suvaldo įsibėgėjusius arklius, arba galima jį prilyginti prie ofero ar mašinisto, kurie valdo laisvai baisias šniokstančias motoro jėgas. Žinoma, jei mašinistas bus sveikas ir gerai išsinikinęs, tai jis galės tiksliai valdyti motorą ir jį paleisti į naudingą darbą. Panašiai darosi ir su mūsų valia. Jei ji sveika ir gerai išlavinta, tai ji galės žygiuoti saugiais pusiausvyros keliais nenuslysdama į griovius bei sunkelius. Todėl ir sakoma, jog žmogus turįs valią yra tikras savo asmenybės šeimininku bei ponu, kurioje dvasioje kuo puikiausia tvarka ir sklaidi harmonijoje. Mat, jis nenori būti pastumdėlis savo Žemesnių tarniuku, kaip va — įvairių kūno geidulių.

Kas turi sveiką tvirtą valią, tas atydziai klauso sąžinės balso ir jį stropiai seka, nepaisant didžiausių kliūčių. Jo neišnučia iš doros kelio, nė baimė, nė suvedžiojimai, nė pagyros nė io paties kūno geiduliai. Jis moka apgalėti savo ulematą tinginystę ir lėpšiskumą ir niekad nesiduoda save valdyti svetimai piktai valiai.

Tokia tvirta valia savaime be trūsos neatsiranda. Kaip geras inžinierius, gydytojas ar kitas žymus specialistas iš karto neatsiranda, bet turi išeiti pradžios mokyklą, baigti gimnaziją ir pagaliau išeiti aukštąjį mokslą — universitetą su tam tikra praktika, taip lygiai ir valios ugdyme skiriamas tris laipsniai: išsimokymas t kšiniai pasiryžti, pasikeitinti sugebėjimais pasiryžimą vykdyti ir ištverimą iki galo jį bovykdant.

Šie trys suminėtieji laipsniai yra tarsi tam tikri veiksniai, kuriais tiksliai atvaizduojami mūsų valios pasireiškiniai bei veiksmas.

Sakysime, jei kas nori pamesti girtybę tai jis apsvarstęs iš vienos pusės baises girtybės pasekmės, o iš kitos pusės matydamas blaivybės prakilumą, tvirtai pasiryžta nebevertoti jokių svaigalų, tai bus pirmas valios žingsnis. Būti blaiviam nepakanka vien pasiryžimo, nes, ant priešdžio, ir pragaras pilnas gerais norais, bet reikia pradėti šis pasiketinimas vykdyti, t. y. vengti visų progų kurios veda prie girtybės. Šis antras valios žingsnis, tas pasistengimas vengti progų yra jau skaudus dalykas įpratusiam girtuokliui. Cia jau valia turi išjudinti visa žmogaus esybę ir atitraukti nuo to pavojaus.

Todėl yra nemaža žmonių, kurie turi kilnius užmojimus, bet jų nepradeda vykdyti dėl valios tingumo ir sugležiimo, anot senovės patarlės, «Tinginis nori ir nenori». Jis, be abejo ir nori pasiryžti būti blaiviu, kai smarkiai susijaudina, beskaitydamas tuo klausimui knygas ar klausydamas gražių pamokymų, o kartais pasiryžta, verčiamas smarkaus nuliūdimo dėl baisyų girtybės nuostolių. Praėjus susijaudinimui, jau

jis nebenori vengti progų. Žinoma, jei jis pasistengtų šia pirmą kliūtį nugalėti, ir nieko nepaisydamas vengtų nelemų progų, tai jis greitai paustu dvasio, o džiaugsmą kad jis ištikimas yra savo kilniam pasiryžimui. Deja, jo valia sutingus, nenori pradėti veikti, o todėl ir sakoma, «pradžia yra pusė darbo», arba «pradžia darbą gašina».

Negana yra pradėt vengti vienos kitos progos vedancios į girtybę, bet tos valios pasistengimas turi būti pastovus, turi ištverti iki galo. Vengiant girtybės ir kitokių galų, o vykdamant gražius pasiryžimus, valia neturi apsisieiti nė vienos valandėlės, neturi ji užsnusti. Nuolat veikdama, valia turi būti saugojama, kad neiškryptų nei į kairę nė į dešinę, o eity tiesiu pasiryžimo keliu. Šitokie iškrūpimai pasitaiko tankiausiai su karštagalviais «karštakošiais» žmonėmis, kurie turėdami greitą ir lakią validentuve, nori viską pasaulyje išmėginti. Tokių nemaža karštagalvių, norėjusių pralobti, atvyko ir Brazilijon, kuria nė vienas, apsvilyęs aukso kalnais, visai pasinėrė slidžiuose purvinoose keliuose.

Darant bet kokius žygius, reikia visuomet gerai apgalvoti ir tik apgalvojus daryti pasiryžimą, o padarius juos stengtis įvykdyti.

Kas jau kartą pasiryžęs, sakysime, pasižadėję nebegeteri, o paskiau vėl grįžti, tai tas nė kiek savo valią neugdodelavina, bet dar labiau susižeidžia ir nusilpnina tiek, jog jis vargu begalės atsikelti iš tos ar kitos ydos. Skaudu ir sunku yra sykį sustojus vėl priversti eiti pradėtų keliu ir vėl dirbti pamestą darbą.

Talgi, lavindami savo valia, laikykimės šių nurodytų taisyklių — dėsnių, o tuomet sugebėsime tiksliai pasiryžti, pasiryžę veikti ir veikime ištęsti.

Garsys.

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai

Nauji seimelio rinkimai.

Kaip rašėme pirmiau, kad Klaipėdos krašto seimelis paleistas. Nauji seimelio rinkimai Klaipėdos krašto gubernatoriaus paskelbti š. m. gegužės 4 dienai.

Popierio fabrikas jau pastatytas.

Netoli Kauno, Petrašiūnuose jau baigiamas statyti popierio fabrikas. Jį stato švedai. Fabrikas pradės veikti apie vidurvasarį. Jis gamins visų rūšių popierį, kurį dabar įvežam iš užsienio.

Sudegė linų fabrikas.

Jonišky kovo 8 d. sudegęs „Lietūkiu“ linų apdirbimo fabrikas. Fabrikas dirbdavo ištisas paras. Gaisras su naikino visą fabriką. Nuostolių padarė 1 mil. litų. Daug darbininkų liko be darbo.

Patarimai visais piniginiais reikalais

duodami veltui ir lietuvių kalba šio banko

Lietuvių skyriuje

BANCO GERMANICO

Rua Alyares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Mandžurija nori santykių su Lietuva.

Naujos Mandžurijos valstybės užsienio reikalų ministeris Hsichchieshik atsiuntė mūsų užsienio reikalų ministeriui iš Mandžurijos sostinės telegramą, kuria kviečia užmegzti su Mandžurija diplomatinis santykius.

Tarptautinė geležinkelių konferencija.

Šiomis dienomis Kaune buvo tarptautinė geležinkelių konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos, Vokietijos, Latvijos, Estijos ir SSSR geležinkelių atstovai.

Telefono ir radio abonentai.

Visoj Lietuvoj dabar yra 15.955 telefono abonentų. Radio abonentų visoj Lietuvoj yra 12.381, iš kurių 6653 detektoriniai aparatai ir 5728 — lenpiniai.

Naujas Ispanijos pasiuntinys.

Kovo 19 d. naujas Ispanijos pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Lietuva Buenoventūra del Arrayo iškilmin-

gam priėmimo įteikė Respublikos Prezidentui savo paskyrimo raštus.

5000 ha cukriniams runkeliams.

Cukrinių runkelių auginotojų draugija užpirkė 80.000 kilogramų cukrinių runkelių sėklų, kurias jau pradėjo dailinti augintojams. Numatoma, kad cukrinių runkelių šiemet Lietuvoje bus auginama 5000 ha.

Jūros ledai užgrūdo uostą.

Šiaurės vakaru vėjai buvo užnešę jūros ledais visą Klaipėdos uostą ir Kuršių marių didelius plotus. Kuriam laikui buvo uostas nuo jūrų atskirtas, buvo sugrūsta apie 3-5 metrų ledų sluoksnis. Uosto ledlaužis «Perkūnas» buvo visu smarkumu paleistas į darbą. Jis padarė viduryje ledų laisvą kelią, ir pasikeitus vėjo linkmei, srovė ledus išnešė. Jūros ledų liko tik tolimesniuose uosto užkampiuose, bet ir ten susiekimas su ledlaužiais tvarkingai išlankomas. Nuolatinio susisiekimo prekybiniai laivai tarp Klaipėdos ir Londono plaukė visą žiemą be jokių sutrukdyimų. Perėitą savaitę ir rusai per mūsų uos-

tą pradėjo vežti trenzitu paukštieną į Londoną.

Kiek Rusija nupirko kiaulių.

Su bolševikais buvo sudaryta sutartis lašinių kiaulių eksportavimo reikalui. Susitarta kiek kiaulių bolševikai neįsteigę nupirkti. Iš viso supirko Lietuvoje 20 tūkstančių kiaulių.

Miško vežimas.

Nelabasis tas kryžis neapleido neaplanęs ir Lietuvą bet visgi netaip skaudžiai kaip kitas valstybes. Lietuvoje dar šen ten vis atsiranda proga uždirbti pav: Miško departamento administracija susirūpinusi pagamintą miško medžiagą išvežti prie geležinkelio stočių ar plukdomų upių. Kiekvienais metais pagamintos miško medžiagos išvežimas kaštuoja apie 1,000,000 litų kas tenka smulkesnėms ūkininkams ir darbininkams įpatinai kryžio metu tas labai daug reikią.

Neturtingųjų šelpimas.

Mariampolė miesto tarybos pastangomis šioms velykoms neturtingieji buvo sušelpiti malkomis maisto produktais ir pinigais. Apkarpius miesto išlaidas, miesto taryba po įstaigas surinko aukų ir tos aukos buvo išdalintos neturtingiesiems. Be to, prie šelpimo prisidėjo ir Žiburio dr. ja, o kalinių globos draugija suruošė kaliniams žmonišką velykas.

Lietuva pirks du laivus.

Spaudoje pasirodė žinios, kad esąs rimtai iškeltas klausimas Lietuvai pirkti bent du prekinis laivus. Jie bus vartojami transporto reikalams, pervėžti iš Lietuvos eksportuojamus gaminius į Angliją. Mat, dabar prekyba su Anglija vis didėja, o dabartinėmis sąlygomis už transportą kasmet tenka sumokėti apie 1½ mil. litų. Tuo tarpu ieškoma pardavėjo, kuris patogiomis sąlygomis galėtų tokius du laivus koku 5,000 tonažo parduoti.

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

D-r MAX RUDOLPH.

vokietys gydytojas

Operacijos, moterų ligos, gymdymo pagalba, Rentgeno spinduliai.

Kambarys: Priėmimas: Rua Hollanda, 5. Praça Ramos de Telef. 7-5689 Azevedo, 16. S. Paulo. II aukšt (Predio Gloria) Tel. 4-2576.

Priėmimas nuo 3—5 val. šėštadieniais nuo 1 — 3 val.

KIEK VERTINAMAS PARYŽIUS?

Neseniai amerikiečių spauda padarė tikslų New Jorko apkainavimą bendroje sumoje 500 milijardų dolerių vertės.

New Jorko įkainavimas matyti sugėdino Paryžiaus miesto «patriarchus» nežinančius tikros Francuzijos sostinės vertės, nes po keliatos dienų Paryžiaus magistras išsiuntinėjo ankieta bendros miesto sumos nustatymui.

Gautieji daviniai parodė, kad Paryžiaus miesto ribose nejudomas turtas priklausą valdžiai sudaro 80-ties milijardų sumą. Sekranos departamento turtai 445 milijonai. Požeminis gelžkelis 20 milijardų. Dujinės ir elektrinės instaliacijos 4 milijardai. Miesto turtas 27 milijardai, plius Notre Damos Katedra neįkainuojamos vertės. Francūzai laikosi nuomonės, kad nors, Paryžiaus nejudomas turtas nesudaro nei pusės New Jorko vertės; (tik 208 milijardai) — gi judomas turtas Paryžiaus esąs dešimteriopai vertingesnis už trijų didžiausių amerikoniškų miestų vertę.

Paryžių skrautos liekanos iš prieš Kristaus laikų; Romos, Graikijos, Egipto, Babilionijos, Indijos, su priedu daug amžinės francūzų kultūros liekanomis ir kitų tautų užsilikusiais lobiais Francuzijos sostinė Paryžius, beabejo sudaro jį vieną iš turtingiausių miestų visam pasauly.

„LIETUVIS BRAZILIJŲ“

— GYVENIMO VEIDRODIS.

Laimė per kovą.

(tąsa)

Iš kalmo išėjus, nakties šėšėliai jau gaubė grožio turtingą gamtą, viskas rengėsi polisiui, viskas nutilo, liko nyku Jurgiu begalinis, jo širdį suspaudė skausmas ir jis nei nepaslyto kaip suklypo ant kelių ir apsipylęs asaromis pakėlė abi rankas į Žiburėtą, tamsiai melsvą padangę sakydamas: Einu pėdomis savo likimo, o Tu kuris viską valdai, matai mane nelaimingą ir alkana, ištieski savo palaiminimo ranką, o aš su laiku atsilįginsiu gal ne malda, bet naudingais žygiais tvarkant savo gyvenimą.

Užbaigęs žodžius sukniubo prie žemės, apšiverkė graudžiai, vėliau pasikėlęs atsiduso ir pamažu vėl žygiavo į priekį likimo valiai pavesdamas save.

Patekėjo sukrypsiu plokščiu vėdu mėnulis, keliauti liko smagiiau, kelias ir apylinkė buvo įmatoma, artėjo miškas kur girdėjosi lakūtės čiulbėsny. Bet po valandės dangus apsitraukė juodais šurpliais debesų galūnais, liko galutinai tamsu, baugu, tik retkarčiais faibai švietė ir greit vėl geso atnešdami rūstų griausmų dundės. Jurgis skubė, kad nors po medžiū suspėjus nuo lietaus pasislėpti.

Vasaraiškas laikas, naktis neprailgo, bekeliuojant Jurgiu mintyse pasinerus ir rytas emė austi, sučiubo miške tūkstančiai įvairių balsų, balselių, nuo medžių birėjo rasos lyg ašara žibanti, lašai. Nepailgo ir saulė nušvietė medžių viršūnes.

Jurgis pastebėjo miško kraštą,

kiek iš kelio matėsi kalva lyg kok pilėkalis, jis kojų pavilkti nebegalėdamas sumanė ant kalno pasislėpti ir pasislėdyti prieš saulėt, nes rytas buvo gana vėsus. Ant kalno užlipus pasirodė gražus reginys, kitą pusę kur tekėjo sriaunus gurgianantis upelis, o už upelį žydyje nekuriė sodno medžiai, tarpe medžių kyšojo triobėsių šiaudiniai stogai.

Jurgis prisėdo po ažuolu, atsirėmė į jo kamieną ir rengėsi migti. Ką tik sudėjęs blakstienas Jurgis išgirdo moterišką verkimą triobėsių link. Nors nedaug jam buvo tas įdomu, bet akis atmerkė ir atydziai žiūrinėjo į tarp medžių ar nepamatys kas ten tokią liūdnią valandėlę apturėjo, kad net su balsu rauda. Lakti ilgai neriekojo sodne pasirodė ginkluotas miškų valkata, kuris šautuvą atkišęs bangindamas jaunute, gražią mergelę varėsi iš namų miško link. Likusi jos motina laužė savo rankas ir verkė neįmanyma ką daryti. Jurgis buvo linkęs visa širdžia nepažįstamą mergelę gelbėti, bet buvo beginklis, nuvargęs, jautėsi bejėgis prieš ginkluotą valkata.

Mergelė ėjo kaip drobė išbalusi jos kūnas drebėjo, kai audros draskomas lapas, ji buvo tokia graži, tokia išvaizda maloni, Jurgiui net alpo širdis iš gallesčio, kad ji tokia nelaiminga.

Ji ėjo tylėdama kaip žemė, o per jos dailių, baltą kai poperis, veidą birėjo viena paskui kitą ašaros.

Nelabasis įsakė bristi per ūpelį kuris buvo gana gilus. Mergelė perbrido savo rūbo nepakeldama, o jis pasiremdamas šautuvu perėjo laiptą ir mergelę varėsi toliau.

Jurgis netekęs kantrybės nusiskubino į kitą pusę kalno ir užbėgęs už akių kur kur buvo mergelė varoma laukė už medžio pasislėpęs spausdamas

rankose smagu vezdą iki prisartiens valkata.

Po kelių minutų laiko praėjo kaip žvakė, pusgyvė mergelė, bet graži kai Aniolėlis. Praėjo ir jos nelabasis Jurgio nepastebėjęs, kuris lyg likimo liepiamas šautuvą numetė ir griebė mergelę už pečių, mėgindamas ją perbėkšti ant žemės, bet nesuspėjo, Jurgis smogė iš visų jėgų mėtė per pakaušį ir valkata krito kaip maišas pelių nė nesudėjaves. Jurgis suteikęs smūgį ir žaibas puolė prie numesto šautuvo ir nervingai jį sugriebęs atkišo gulinėjam, bet šis jau jo nebeatė, nes gulė o nejudėdamas. Norėjo Jurgis pažvelgti kur dingo mergelė, bet netikėtai šūvis jį išgąsdino, privertė pulti prie žemės ir sleptis už medžio nuo nelauktų priešų. Šūviai tratėjo be paliovos, kulkos zvimbė ir vaps vos pro medžių šakas, kur glūdėjo Jurgis, jis bijojo galvos iškišti. Bet pajutęs, kad šūviai skubiai artėja, atitraukė truputį nuo pušies kamieno tikėdamas visvien gyvas nebelikti, šautuvu toją ant šaknies medžio užsidėjęs gerai prisitaikino ir paleido kulką į priešų pusę. Buvo jau netoliau dešimties žingsnių. Priešas suriko nesavu balsu ir nuvirtęs raitėsi po žolę kaip kirminas. Antrasis buvo kiek toliau ir gerokai į šalį, norė jo Jurgis paleisti šūvį į antram, bet šis buvo atsargesnis, jis slėpdamasis nuo medžio prie medžio, stengėsi prisitrinti.

Jurgiui atėjo mintis pabėgti nuo priešų, nes buvo patogų, arti jo žaliava ilga eilė krūmų už kurių užbėgti buvo galima priešui nepastebėjus. Bet tuo akymirkniu Jurgio širdį perdūrė naujas išgąstis; pirmasis kurį numušė Jurgis, žiūrėjo akis išvertęs at liūtas ir savo dešine ranka jau čiupinėjo brauninko rankeną. Gaisrė nei sekundės nebuvo laiko, Jurgis net surikdamas visa

gerkle atsuko šautuvą į baidyklę ir skaudus šautuvo trenksmas privertė anžinai padėti galvą žmonių ramybės ardytoju.

Atlikęs tokią žiaurią operaciją, Jurgis spruko neatsižvelgdamas už krūmų nešdamas savo gyvastį, nes tikėjosi, kad šaudymus išgirdę priešų kiti draugai kurių miškuose nebuvo stoka, gali atsisukinti pagelbon ir tuomet jau būtų su Dievu dūšėlė.

Pakrūmiais pakraščiu miško skubant Jurgiui į priekį vėl nelauktas išgąstis perėmė krūtine. Keliu tarp dulkių pakilusio debesio raiti lyg iš ugnies lėkė vokiečių karšiviai; jie buvo taip netoli, kad lengvai galėjo Jurgį pastebėti ir peršauti paskaitant esančiu iš gausios plėšikų.

Jurgis net susirietė į kamuolį ant žemės pakrites ir greit palindo po krūmų šakomis iš kur galva pakėlęs pamatė kitą būrį tai buvo plėšikų būris kuris skubo į šaudimo vietą, jie lėkė tekinai nešdami visi po karišką šautuvą rankoje visai vokiečių nepastebėdami. Vokiečiai matomai taipgi skubėjo į nugaristą šaudimo vietą. Tuoj pasipylė šautuvų tratėjimas iš vokiečių pušės. Sumiė plėšikai puolė ant žemės ir taip pat pradėjo šaudyti. Užstojo baisi vėlandai, glūdėjo Jurgis prie žemės po krūmų prisipaudęs pats negalėdamas atspėti kas dėsīs ir jo gyvybę, nes vieta buvo labai pavojinga.

Prasidėjus šaudymams, iš antros pusės taipgi pasirodė važiuojančių su amonicia vokiečių gerokas skaičius, arklius palikė ir anie puolė į griovius ir pagūzomis atsiskubino pagelbon, plėšikai liko apsupti iš visų pusių. Jurgis džiaugėsi pamatęs kaip buvęs jo priešas, iš miško išbėgęs kaip tuo vokiečių kulkos.

(Bus daugiau.)

Nepraustaburniai.

Mūsų žmonės labai vykusiai apibūdina gyvenimo iškrėpėjus, kuriems visam amželiui prisega tinkamus vardus. Kaip tu, žmogau, neišsiskyrėk bet prisegto pajukos vardo niekaip nebeatsikratysi. «Pienburnis», «Kutvela», «Nepraustaburnis» — dažniausia taikomi vardai tokiems gyvenimo iškrėpėjams, kurių, anot liaudies išminties, niekas nebegali sutarkyti: eina jie marguolių svieteliu, kaip kokie neraliuoti jauteliai... Niekas pasaulyje jiems nebekvepia ir nebesmirda: plaukai jų kaltūnai susivėlę, akys užlypę, ausyse, galėtum pamatyti, čielas eskadronas stovėjo. Kaip pro langą žiūrint, tik tuomet gali daktus matyti tokiams kokie jie yra, jeigu langų stiklai visai nuvalyti, taip ir gyvenime esti: tik švariomis akimis stebint kitų veikimus galima matyti juos tokius, kokie jie yra, — pro surūkusių ir užterštų nesvarumais langą nieko dorą nematysi, arba viską iškreipai, kaip sudužusio veidrodžio šukėje.

Ginčytis su tokiais apžibusiais, neapykantos pagautais, žmonėmis nėra nei prasmės gal, pagalios, nei reikalo, tačiau dažniausia visi tokie nepraustaburniai patys savo nesvariomis kojomis pradeda svatimą grįžti teršti, tuomet tenka imtis šluotražio ir valyti svetimą atneštą purvą. Norite mešyinuose vartalotis, vartalokitės, tik susimildami, nelyskite tenai, kur jūsų niekas nepažino, nekaišiotkite nosies prie kiekvienos namų susparos, kaip kokie «margiukai» ar «sabalikiai», nes tai ne žmonių darbas, bet gyvulių!

Andai Uckaus sėbras, redaktorium pasivadinęs, idėjo laikraštį karikatūra ir primelavo kad jinaį paimta iš lietuvių mokyklos gyvenimo. Nors vila Anastacio rašone mokykla jokio vakaro Velykų pirmą dieną nerengė. Padėjo Tėvų Komiteto laišką, kuriame šitas šmeižtas paneigiamas, bet ką jiems, neraliuotiems nepraustaburniams reikią? Jie tyčiomis dar patvirtino savo melagystę, kadangi jiems «taip reikią», tokią, mat jų šuniška etika kiekviena sąspara, kiekvieną patvorį neraliuotą nosimi uostyti. Argi jiems to padorus žmogus gali pavydėti? Juk ir auksa-

kalio ir ascenczijos vežiko darbai yra darbai, kokia čia bėda kad vienam auksas kalti, kitam srūtas laistyti patinka?

Jeigu tokius dalykus pliaukštų rimtesni žmonės, gal tektų net susibarti, o dėl tokių nepraustaburnių dergimo visais patvoriais niekas ir nesistebi: juk jie nieko kito nei nemoka daryti, nieko švaraus nei savyje nei po savim neturi ir nemato. Pasigavę paplavų kibirą, nori išmirkusias pluteles išgraižyti, o išgraižę jas, papliti paplavas ant kelio kad visiems vienodai «kvepėtų». Man tik vienas dalykas neaiškus, kaip «L. Aido Br.» mėgėjai patys jau čiaši savo grįžiose, kai paima sėkmadienį paplavų kibirą, iš kurio garuoja tokie skanėnai, kuriuos paprastai žmonės slepia išvietėse. Na, bet čia jau skonio reikalas, todėl negalime ginčytis dėl tokio ar kitokio dalyko pasirinkimo.

Savaitę prieš karikatūros talpinimą, tas pats Uckaus, apsisolijęs tvirtinti, kad vienas apsvogęs bankinio namo tarnautojas buvo Konsulato rekomendacija priimtas, tas su konsulu «pasidalijęs» pusiau pagrobtu svetimu turtu, todėl girdi, «Liet. Brazilijoje» mėginąs jį ginti?.. Arba vėl kitame numeryje klieša, kad V. Paškevičius buvęs «Lietuvių Sąjungos» narys ir p.

«Lietuvius Brazilijoje», tiesa, rašė dėl V. Paškevičiaus apsvogimo, tik ne gindamas Paškevičių o išrodydamas kad Paškevičius jokios rekomendacijos iš Konsulato nebuvo gavęs, eidamas pas J. Frizzo tarnauti, tai vienas, — kad Paškevičius ne 10 tukstančių dolerių pasisavino, bet tikiai 2000. Žinoma niekas nei nemanė ginti apsvogusio, bet kam gi daromi nesvarūs ir neteisingi priekaištai Konsulatui, kai tam Uckaus jokio pagrindo neturi? Bet čia Uckaus laikraštui ne tas svarbu ar jis turi ar neturi pagrindą šmeižtus fabrikuoti: jam tik svarbu įkasti kliežus žmonėms iš pasaulio, kaip daro pikti, aprieti šunims.

Pastaruojų laikų Uckaus sėbra dedasi valstybinių lėšų «saugotojais», nes juos pavydas ina kad nieko negalį gauti iš šalies: nebeatsiranda tokių neaiškių moterėlių, kaip Rutkauskienė ar A. Skučaitė, kurių pinigėlius Uckaus senai jau bišiais yra pralošęs. Tai ne mūsų dalykas, kas ir kada Uckui savo paskutinius reišus sukūšo, tik mes ir čia turime teisės pasijuokti iš Uckaus

PASAULYJ

Amerikos Jungtinių Vals tybės ateivių visai neįsileis.

Amerikos Jungtinių Vals. kongreso ekonominė komisija priėmė įstatymo projektą, kuriuo į Ameriką įvažiuoti iš Europos tuo tarpu visiškai uždrausta.

Lietuvių delegacija pas Prancūzijos prekybos ministerį.

Kovo 17 d. Prancūzų prekybos ministerį Rollin aplankė lietuvių delegacija, kuri kalbėjosi dabar einamu lietuvių prancūzų prekybos derybų reikalais.

Vilniaus kr. varto elgetų šalim.

«Vilniaus Rytojaus» žiniomis, Vilniuje ir visam krašte skurdas diena po dienos didėja. Dabar vis dažniau randami kūdikiai pamestukai, nes daugelis tėvų patys gyvendami pusbadžiu,

akiplėiško melo, kad jis nesirengė savo spaustuvelės parduoti. Jeigu nesirengė, tai kam tada Uckus prašė net p. F. Čemarką prirodyti jam pirkėją? Kad Uckus sakosi spaustuvelės negalėsiąs parduoti be skelbimo «Diario Oficial», tai gal ir tiesa, bet ar Rutkauskienė tai bus žinoma, kad jis parduoti rengiasi, tai mes ir dabar abejojame, nes pati Rutkauskienė, mūsų užklausta tik tegalėsi išsivoti iš nustebimo, vadinasi, nieko nebuvo girdėjusi. Meluoja Uckus, sakydamasis kad su Rutkauskie ne neturįs sąskaitų, tai mes norėtume Uckui priminti, kas gi prieš jį lyg užvedė su advokatu, Santa Lucija, Largo d1 Sē 53 nr. pagalba?.. Partartume Uckui gudriau bent meluoti, kad nors taip negražiai nebūtų išvelkami jo nedori darbeliai su apgautais žmonėmis, kuriems pinigų negražino, kadangi tokie darbeliai «darbininkų užtarėjui» negali eiti sveikaton.

Turime ir daugiau faktų — faktelių, bet su tokiais nepraustaburniais kaip Uckus ir kompanija neverta ir gaila popierį naudoti.

neturi iš ko vaikų auginti. Vilniaus prieglaudose dabar yra per 2000 pametlinukų ir apie 700 senelių. Atsirado labai daug elgetų. Elgetauja ne tik negalį dirbti žmonės, bet taip pat vaikai suaugę, seniai. Sutinkamos «atvėse išmaldos prašant šeimos. Ypatingai daug elgetaujančių šeštadieniais, kai jie būriais lanko kratuotes ir sekmadieniais kai renkasi prie bažnyčių. Provincijoje skurdas nemažesnis. Jau dabar daugelis ūkininkų neturi duonos. Uždarinti jokių lank. Ten irgi elgetaujama. Sodžius elgetos lanko ištaisais būriais. Kasdieną jų pareina šimtai: pėsčių, važiuotų, pavienių ir ištaisomis šeimomis.

Baudžiavos pasiilgę.

Vienas pabėgęs iš nepriklausomos Lietuvos dvarininkas, tur būt ne kažin kaip socialai privalgęs lenkiškų «pyragų», pasiilgęs socialios lietuvis duonelės, išleio du eilėraščių knygpalaikę, kurioj aprašo, kaip buvo gerai gyventi dvarininkams Lietuvoje baudžiavai esant, kaip esą žmonės juos mylėjo, gerbė ir noriai jiems dirbė, kaip baigę darbus laukose, nešę pabaigtųjų vaivaiškus ponui į dvarą, o šis juos «degtinėle» vaišindavęs...

Didžiosios valstybės susirūpino.

Anglija, Prancūzija, Italija ir Vokietija tariasi šią savaitę, kaip išgelbėti Dunojaus valstybes, kurios nebegali nė gyventi, nė skolų mokėti. Tas minėtų valstybių krizis buvo nuolatinis ir dėl neteisingų pokarinių taikos sutarčių, dėl apkarpymo žemių ir dėl užkrovimo nepakeliamą mokesčių ir suvaržymų. Paskutiniu laiku tarsi ekonominiai reikalai visiškai sugriuvo ir pasidarė pavojus visai Europai.

Žemė rija miesta.

Netoli Neapolio 10.000 Santo Stefano miesto gyventojai gavo išbėgioti nes miesto namai pradėjo slinkti į žemės gilumas. 12 namų jau visai prasmego, o kitiems namams gresia tas pats. Miestas buvo pastatytas ant senovės Rymiečių iškastų požemių, kurie pradėjo griūti, upės vandenimis paplovus požemių sienas ir pamatus.

J. Varnėnas.

Krizis ir darbininkai.

(Gaidą kaip «kas neturi, tam nereikia».)

Visas svietas rėkia, staugia, Kad jį krizio kilpa smaugia, Kad be druskos ir be duonos Ėda net didžiausius ponus. Šaukia storas fabrikantas, Kad litų neduoda bankas, Rėkia šmugeliai, biznieriai, Kad tušti visi traktieriai, Namų savininkų luomas Verkia, kad atpigo nuomos, Skundžias kaimo gaspadoriai. Kai šeimyna brangiai nori, Kad javai baisiai atpigo, Kad užpuolė krizio ligos. Visi pyksta, rėkia, baras, Miestas, ir sodžius, ir dvaras. Visi liūdnas «sprazbas» rašo, Pašalpu iš idžo prašo, Kreditu sau reikalauja, Ir gauna su pilną saują. Jei biznį bankrotas piauna. Jisai uždarbio negauna. Jei dirbtuvė užsidaro, Darbininką laukan varo. Jeigu dvarininkui riesta, Kumečiui kilpa ištiesta. Jei ūkį skolos prispaudžia, Darbininką tuoj nuskriaudžia; Gaspadorius iš to strioko, Bernui uždarbio nemoka. Krizis turėtui kulnus kanda, Darbininkui ėda sprandą. O kai pakutena ponus, Darbininkui skauda šonus... Darbdavys bankrotą žada, O tarnas jau kenčia badą. Jeigu banko kasos pilnos,

Brangsta duona, mėsa, vilnos, O kai ištuštėja kasos, Darbininkas vaikšto basas. Jei užsieno prekės pinga, Darbininkui darbo stinga, Jei paklė maitą aukšta, Darbininko tuščias šaukštas... Jei nutruko sindikatai, Darbininko kiauiri batai; Už jų storą piniginę Jis parduoda ir miline... Taip už visus krizio griekus Kenčia vargšas darbo s'iekas. Nors krizis jį gyvą ėda, Ponai sako: menka bėda; Reikia gelbėti aruodą, O ne darbininką juodą; Nors jis alkanas, ligotas, Bet tam negresia bankrotas... Kurie tūkstančius išmėtė, Tiesas reikia skubiai padėti. Darbininką badas piauna, Bet jis pašalpu negauna. Taip šiandieną aiškiai rodos, Kad ir krizis nevienodas; Vienam krizis ėda šonus, Kitas pelno milijonus; Ponams pašalpos neblogos, Darbininkams krizio slogos. O dėl to ir krizis ėda, Kad žmonės užmiršo gėdą, Kad nebetiki į Kristų, Ir keliais vingiuotais klysta, Kad mokslinčiai, aukšti ponai Tarnauja tiktai mamoni, Ir už aukso vieną kašį Smaugia už save silpnesnį.

Vertė T. B.

Kinija.

(Bado ir epidemijos kraštas).

Rytų Azijoje, Gobi dykumos pakrašty, randasi ilgiausias visame pasauly mūras 3,000 klm. ilgio.

Už to mūro sienos guli milžiniškas Čing lina Min-Kuo kraštas. «Kraštas žmonių vidurio gėlyno». Jame gyvena keistūs žmonės; apvalaus veido, plokščia nosimi, kreivomis akimis. Šie žmonės didžiujasi viena iš seniausių pasaulio kultūra ir vartoja beabejo sunkiausį iš dabar esamųjų raštų — rašta.

Dar prieš dvidešimt metų vyrai augino ilgus plaukus ir pyne kasas, o moterys tradicijos palaikymui nežmonišku būdu «dailino» savo pėdas.

Taigi šiame krašte nuo nekurio laiko viešpatuoja revoliucija, naminiai karai, badas ir epidemija.

Jos vardas — Kinija. Kiek gyven toje randasi Kinijoje nėra tikrų davinųjų: vieni apskaičiuoja apie 329 milijonai o kiti net 460 milijonų. Taip skirtingos skaitlinės yra todėl, kad Kinija neturi sudaritus jokių žmonių sąrašų.

1919 metais reorganizuota ten paštas, ir duotieji skaičiai rodė keturis šimtus ir keliasdešimtis milijonų.

Bet šis skaičius abejojamas, dėka baisingai vaikų mirėtai, nuolatinėi revoliucijai, naminiams karams, nevykstančioms epidemijoms nuolatiniams potvyniams ir badui.

Jau esame girdę apie kiniečių valgius ir skanius; dalinai iš rimtų šaltinių, ar anekdotų.

Gerai pietūs ten susideda iš trisdešimties — keturiasdešimties įvairenybių.

Bet tas liečia asmenys priklausančius aukštesniam visuomenės sluoksniui

Kuom-gi minta šimtai milijonų likusiųjų? Kiniečiai valgo ne kuomet nori, bet kuomet gali. To priežastim yra visuomenis skurdas. Svarbiausias maisto produktas yra ryžiai, kuriuos kiniečiai masiniai apdirba.

Vadinasi jie ryžiais ir minta? — ne, kiniečiai dažniausiai apie juos tik svajoja, nes valgiui jie jam perbrangūs Svarbiausias kiniečių valgis yra vadinamas «gaolan» arba kinų sora.

Taip pat jie sutaiso ypatingą sūrį iš pupelių arba makaroonų; mėsiskų valgių visai nevalgo, o ribalaus priskaito prie gardžiausių valgių. Pieno beveik niekuomet negeria; geria tik arbata. Turtingesnieji geria tam tyčia sutaisytą karštą degtinę dirbta iš ryžių ir soros, — rūko opiumą. Ats'tinka, kad po keliatos badavimo dienų gauna pavalgyti, tuomet valgo iki tol, kol negali pasijuodinti. Savaime toks valgymas yra konksmingas; bet dažnai ir kitos nelaimės esti bado priežastimi, kuris plėčias ir užima dešimtimis milijonais apgyventos žemės plotus.

1887—88 m. žuvo iš bado virš 300,000 žmonių.

(b. d.)

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvius nepražus!

Bolševikai ruošias karan.

Sovietų Pustja mobilizuoja kariuomenę. Pašaukti tie, kurie jau buvo atitarnavę 1905 — 1909 metais. Surinkto kariuomenė siunčiama į Tolimus Pylus, į Mandžiurijos pasienį. Spėjama, kad gali kilti rimtas susikirtimas Rusi su Japonija dėl Mandžiurijos.

Lietuviai Urugvajuje.

Atvykus gerb. kun. Radžiui į Montideo, čionai prasidėjo kitiškas lietuvių gyvenimas. Nepriklausomybės entę minint naujas gyvumas jau pajamėjo. Lietuvos pasiuntinio gen. T. Lukanto apsišaukimas Montevideo išė ir taikumo dvasios ir noro prieštūrinio ir tautinio darbo.

Visiems tikriesiems lietuviams sutinai dirbant jau išnuomotas gražus mas, kultūrinio veikimo centras, įkurta lietuviška mokykla. Daromi susirinkimai, susitvarkė choras, daromi grašai planai ateičiai.

Džiaugias krizį apgalėję.

Anglija metų pabaigoje suvedusi skaitas turi gryno pelno virš 30 milijonų svarų sterlingų ir labai didžiūsi krizį nugalėjusi. Vienok bedarbių skaičius beveik nė kiek nesumažėjo.

Sumažins laivakorėių kainas.

Įvairių laivų kompanijų atstovai susirinko Briuselyje, Belgijoje, ir tarėsi numašti laivakorėių kainas 20% merikos kompanijos kaikiuros jau naušio kainas nieko nelaukdamos, nes eliaminkų vis sunkiau gauti.

Ūlipinų saloms nepriklausomybė.

Esančios Tyliajame vandeninyje Filipinų salos, turinčios apie 12 milijonų gyventojų ir senai reikalaujančios iššaurės Amerikos nepriklausomybės tū į vilties susilaukti laisvės už 8 metų, taip nutarė šiomis dienomis Šiaurės merikos kongresas.

kiau gryną tiesą. Žinoma, bažnyčioj turi būti tiesa, nes ten niekas nieko negali paslėskinti. Nors kartais labai skaudu yra klausyti, kaip bažnyčioj, vietoj skelbti Dievo Žodį šmeižiamis nekalti žmonės. Bet, kunige! ar nereiktų tamstai pagalvoti, už ką šmeiži, kolioji, tuos žmones, kurie tiek vargo dėjo, dirbo su pasiaukavimu, kad bažnyčia nebūtų kurčia, kad joje skambėtų mūsų lietuviškos giesmės! Nors choristai neturėjo savo salės nei piano bandymams daryti, bet stengėsi, giedoją istisus 4 metus, vargdami po svetimą pastogę, stumdami iš vieno kampo į kitą. Tamstai nerūpejo choristų vargas. Šiandien, dėka p. konsulo, choras turi salę, kurioj gali laisvai mokinėtis, niekieno nestumdomas. Bet tamsta juos išvarai iš bažnyčios dėl savo užnačios be jokios teisės ir pagrindo darydamas neužtarnautus priekaištus.

Baigdami šį nemalonų dalyką, prašytumėm gerb. kleboną, be reikalo nešmeižti «Vilties» dr. jos bei jos narių, nes jie niekam, nieko blogo nepadarė. «Vilties» mūsų kolonijos vardą nesuteršė, ir ateity nesuterš.

«Vilties» Valdyba ir nariai.

ŠIAURĖS RYTUOSE BADAS.

Kaip rėšėme, kad šiaurės rytuose nuo didelės sausros kilo badas, dabar dar labiau pastrėėjo, sus. minist. Fed. valst. José Ameriko praneša, kad badas tesiaučia ir grėšia miesto normaliam gyvenimui. Cearā ir Rio Grande do Norte valstijų sostinėse į kur skverbiasi pagėgeliai manydami išvengti bado. Vienojo vietoj, net užpuolė traukinį Cearā gelžkel. tinkle.

Jau vienu laivu brazilų iš est. Ceara sostinės Fortaleza atgabenta 40 asm. į mūsų estadą. Ir dar mano 1.000 šeimų persiūtį į São Paulo est. fazendas. Tuo reikalo José Americo kreipė si į mūsų est. intendent. Pedro do Toledo, kad jis parūpintų patalpindamas juos kur nors ir po 2 metų; jei jie norės, juos atgal gražinti. Intendent. sutiko priimti išlipant jiems Santose nedideliais būreliais 120 asm. ir kas keturių dienų protarpyti.

Rio de Janeiro «A Noite» ir «Globo» laikr. smerkia tokius valdžios žygius. Išvežimas tų žmonių iš savo tėvyinės į svetimą padangę, taip pat skirtumas klimato gali jiems daug atsiliepti sveikatai be to jų vežiojimas daug iš laidų duos valstybei.

Ar negeriaū būtų ten pat surasti atitink ni darbai.

Tėvų nutarimai.

Iš vila Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių mokyklos mokinių tėvų visuotinio susirinkimo protokolo Nr. 3 iš balandžio mėn. 13 d. š.m. ištrauka.

§ 4. Mes Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pradž. mokyklos mokinių tėvai, visuotinam savo susirinkime apsvarstė «L. Aido Br.» 14 ir 15 nr. š. m. tilpusias šmeižiančią mokyklą pobūdžio žinutes, viešai pareiškiame, kad tai yra šlyškčiausias melas, kokį tik gali sugalvoti paskutinis tautos išgama. Mokykla tose namuose tuekart jokio vakaro nėra rengusi, ką geriausiai žino visi šiame raone gyvenę lietuviniai, ir todėl tas šmeižtas yra provokacinis, sąmoniųg mokyklos priešų darbas.

Prieš tokius bėgėdiškus «L. Aido Br.» ir jo melagių korespondentų žygius griežtai protestuojame ir juos neigiamo.

Į kokią nors polemiką su tais blogos valios žmonėmis nesileisime: sveikai protaujį žmonės visuomet įvertins mūsų, kaippo tėvų, pastangas ir triušą.

Šį savo pareiškimą skelbiame spaudoje.

Viso susirinkimo vienbalsiai įgaliooti pasirašome:

Prezidiūmo pirminin. Jonas Butėnas. Sekretorius. Jonas Džiugelis. Villa Anastacio. 1932 m. balandžio m. 13 d.

KINO - TEATRAS

„MARCONI“

Š. m. balandžio 23 d. (t. y. šeštadienyj) atidarymas su dviem žymiomis filmomis I «ISSISKYRUSI», II «MOTERIS PRIEŠ MOTERJ»; šitame rajone pirmą kartą dar demonstruojamos. Tad nepraleiskite retos progos, atsilankykite šių garsių filmų pamatyti.

Kainos prieinamos.

Be to greitai laiku bus rodoma labai garsi filma «T R O I K A», kurioje pamatysime ir Lietuvos apylinkių vaizdus, nes Lietuvoje buvo filmuota.

Išrinktas Maršalas Hindenburgas į Vokietijos prezidentus.

Per pirmus prezidento rinkimus taikos šalininkas Hindenburgas gavo 18,660,000 balsų, žiaurais nacionalizmo atstovas Hitleris gavo 11,330,000 balsų komunistas Talmanas gavo 5,000,000 balsų. Kadangi nė vienas kandidatas negavo daugiau kaip pusės visų balsuvisių balsų, tai einant Vokietijos konstitucija iš jų nė vienas neišrinktas. Antri rinkimai buvo balandžio 10 d. per kuriuos buvo išrinktas tas, kuris daugiausia gavo balsų, būtent: Hindenburgas 57,9 nuošimčius, Hitleris 36,7 ir Talmanas 10,3 n.

Tokiu būdu Hindenburgas buvo išrinktas Vokietijos prezidentu. Sarišy išrinkimu Hindenburgas išleido manifestą ir dėkojo visiems už pasitikėjimą ir pabrėžė štai ką:

Esu pasiryžęs paaukoti visas savo jėgas tėvynei, sutinku būti prezidentu ir prisiekiu, kad ištikimai atliksiu savo pareigas, nepaisant partijų, su didžiausiu teisingumu ir tvirta valia. Užsieny darysiv žygius; kad išgauti politines lygias teises ir stengsiuos atgaivinti savo šalį jėgas. Vidaus politikoj raginu savo kilnią Vokiečių tautą suburti visas savo jėgas sekmingau bendradarbiavimui.

Tegu jai pavyksta nugalėti visus sunkumus su Dievo pagelba.

Vokietijoj buvo ruošiamas perversmas.

Vokiečių policija padarė daugybę kratų nacionalistų (hitlerininkų) partijos būstinėse. Iš rastų per kratas įvairių planų ir raštų paaiškėjo, kad vokiečių nacionalistai (tautininkai) rengė ginkluotą perversmą, norėdami paimti valdžią į savo rankas. Perversmas buvo labai plačiai organizuotas ir, jeigu jis būtų prasidėjęs, tai būtų buvę sunku jį likviduoti. Nacionalistai, kurie iki šiol dar šiek tiek turėjo vilties laimėti prezidento rinkimus perversmo ruošimu labai susikompromitavo, jų vardas dar labiau nusmuko. Dėl tos priežasties per antrus prezidento rinkimus jie neturėjo pbsisekimo.

Laiškas redakcijai.

Š. m. III. 27 d. susirinko nekurie lietuvių gyvenantieji Curitybos mieste est. Paranā, pas Albiną Bitiną bute ir nutarė sutverti draugiją vardu «Bepartinė Lietuvos Sąjunga».

Protokolo nuorašas. Mes žemiau pasirašė Lietuvos piliečiai gyvenanti Curitybos mieste susirinkime tą dieną ir nutarime stentkis įkurti «Bepartinę Lietuvių Sąjunga» Curityboje.

Šią dieną tarp susirinkusių išsyrinkome valdybą.

Pirm. Augustas Šedys, sekret. Jonas Zajaukauskas. Taip pat parašyti laiškūs: Liet. Respublikos Konsulatui Brazilijoj patarimo ir nurodymų naujos sąjungos tvarkymo darbe, ir redakcijai «Lietuvis Brazilijoj», kad prisistūtu mums kokius nors įstatus ir bendrai susirašinėjimas su minėtomis įstaigomis nutarė, kad būtų ko draugiškiausias.

Parašai: A. Padenkis, A. Šedys, J. Zajaukauskas, A. Bitinas, J. Baranauskas, A. Duda, S. Butenas, A. Loba, K. Butenas, J. Purinskis, K. Beliušas, P. Akšamitas, J. Kurtenas, P. Vikanis, P. Zvinukavičius, J. Luoba, P. Duda, J. Butenas, A. Visonis.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laiškai:

V. Rosenbergui, A. Dukavičiui, A. Ziezienei, J. Kalina, A. Atkočiui, K. Musteikis, J. Vyšniauskui, J. Andriuliu, V. Andriulienėi, E. Kračkaskienėi, B. Babilius, K. Laucius, P. Ziezius, Čiurkėnui, L. Kuncė, L. Vaičiukauskui, K. Makarevičius, S. Sejukas, O. Kimoklienei, B. Purvinis, J. Garlauskienė, M. Vasilius, K. Šiumba.

Š. m. balandžio 24 d. sporto sąga «Lithuania» turi rungtynes tarp «Juventos Naciones F. C.»

Visi sportininkai prašoma susirinkti savoje patalpoj lygiai 1 v. p. p. Rungtynės įvyksta Bom Retiro rajone, todėl prašoma atsilankyti ir mėgėjams pažiūrėti rungtynių.

Kronika. DVEJOPA TEISYBĖ.

Balandžio 10 d. įvykusiam Šv. Juozapo parp. susirinkime, kun. Sugintas užėgęs dienotvarkę į šali, pradėjo pulti «Vilties» choristus, primeddamas jiems risokiausių nebūtų dalykų. Ir pranešdamas susirinkusiems, kad toliau bažnyčioj giedos Vila Belos choras, nes ten argonaukinas išvažiuoja gyventi, ir paminą išsiveža, kas bus galima sukurti geresnį chorą.

Vienam choristui paklausus, kodėl buvusis choras vejamas lauk? Už ką jam teikiama tokia padėka? Į tai kun. Sugintas atsakė: «Dėku, kad iki šiol giedojot, o toliau kaip norit. Aš nenoriu nieko bendro turėti su tokiais žmonėmis ir pridėjo eilę kitokių priekaištų. Pokį atsakymą gavus «Vilties» choristams nieko kito neliko daryti, kaip tik pasitraukti iš bažnyčios giedojimo, ir užleisti vietą naujam chorui. Bet matomai kun. Sugintas smarkiai apsiriko su naujuoju choru, nes sekantį sekmadienyj t. y. balandžio 17 d. bažnyčioje nebuvo jokio choro ir niekas negiedoją. Kun. Sugintas pabaigęs pamokslią sakytį pridėjo dar «pamokslielį» kuriame kaip įmanydamas pradėjo kolioti choristus, už tai, kad jie negiedoją. Girdi, choristai pradėjo prieš dievą streikuoti. Galų gale net iš vandinamas juos visokiais, ponaičiukais, agitatoriais, ir net vagimis.

Kaip ta viską suprasti? Koki atsakymą duoti žmogui, kuris su teisybe istolo apsilenkia, bijodamas su ja susitikti. Kunige! Argi tamsta galėjai per savaitę laiko viską užmiršti ką kalbėjai susirinkime, kad bažnyčioj vėl kolioji, net vaginti nieko nekaltus žmones?! Ar choristai tamstai į kišenų įlindo? Ne, choristai nei tamstai, nei kitiems į kišenų, nelenda, bet Tamsta drįsti juos vaginti, ir dar kartodamas, kad pasa-

Lietuvių Domei!

DIDELĖ KOLONIZACIJA PARANOS ESTADOJE.

Pelningiausiai sunaudosi savo kapitalą pirkdamas žemę iš Cia de Terras Norte do Paranā. Duoda lengviausiomis sąlygomis savo kolonistams. Žemė pirmos rūšies, beveik lygi nė žema, sveikas klimatas, susisiekimas irgi patogus tiesiamas gelžkelis, auto keliai taip pat geri. Žemė randasi šiaurės daly Paranos est. 22 kl. atstume nuo naujo gelžkelio stoties Jatahy vidury kolon įkurtas miestas Landrino kur galima visus savo produktus parduoti.

Nuosavybės dokumentai garantuojama. Šioj zonoj jau randasi įvairių tautų apsigyvenę nemaža žmonių ateityje galima tikėtis daug ko.

Tai gi lietuviui nepraleiskite progos. Smulkias žinias teikia asmeniniai ir laiškais.

LIETUVIŲ SKYRIUS. Cia de Terras Norte do Paranā Rua 3 de Dezembro 12-5 auk. Caixa postal 2771. São Paulo.

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

[Zengdamas į 4-sius metus «Lietuvis Brazilijoj» žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviu pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad «Liet. Brazilijoj» yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, Metuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoj kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,

pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Be to dar galima gauti sekančiose turgavėtėse:

- 1) Lapa, sekmadieniais;
- 2) Av. Tiradentes (Bom Retiro) pirnad.;
- 3) Moraes Barros (Braz) antradieniais;
- 4) Largo Arouche trečiadieniais;
- 5) Rua Tres Rios (Bom Retiro) ketvirtad.;
- 6) Rua Piratininga (Mooca) penktad.;
- 7) S to Antonio do Pary šeštadieniais.

Kreiptis į naujausio ir svaričiausio baraco — mėsos iđirbinių parduveją lietuvių.

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“, įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salos 8-9. T 4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	1\$700
Prancužų frankas	6\$30
Vok. markė	3\$850
Ital. lira	8\$50
Doleris	16\$850
Urugvajaus pezas	7\$200
Argentinos pezas	4\$200
Angių svaras	54\$400
Lenkų	1\$840

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petiro)

Telef. 5-3584. S. Paulo.

VAKARINIAI KIRPIMO KURSŲ

Mokslas teoriškas ir praktiškas kirpimo, yra greitas ir sąžiningas sulyg naujausios mados. Sistema: amerikos, francūzų, anglų ir vokiečių.

Pamokos nuo 7 iki 9 v. v. Taip pat ten parduodama kojine siuvama mašina.

Kreiptis: L go Paisandu, 48. 4 and.

PHOTOGRAFIA

São Caetano

Gerai ir pigiai fotografuoja pavieniai, grupėmis, pas save ir į namus vyksta, padidina ir perdirbinėja iš senų.

Kreiptis:

Rua S. Caetano 85 (antigo 77).

O. JACOBSEN.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetinga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoj: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDUS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIŲ IR DEPOZITŲ NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salos 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonis priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetinga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

Pranešimai.

Laiškus kas yra antrašavęs ant «Liet. Brazil.» Redakcija caixa postal 1764, bus išduodami tik tam asmeniui, kuriam laiškas adresuotas, žinoma įrodant to asmens tapatybę, kvitu ar pasu. O svetimas asmuo tik gali gauti atsinešdamas to adresuoto kvitą arba asmeninį raštelį parašytą savo ranka su parašu, kad galima tokiam asmeniui laišką išduoti.

Priešingai laišakai bus neišduodami. Laiškai dabar bus kiekvieno karto skelbiama, kas nenori, kad būtų skelbiama, lai raštu redakcijai praneša.

Redakcija.

Gal kas nori gauti lietuviškų maldaknygių, prašome kreiptis «Liet. Braz.» Redakcijon. Galima ir raštu, tuokart kaip nors prisistumė.

Maldaknygės daugiausia mažo formato, daugiau tinkamos jaunimui arba kurie nemėgsta labai daug meslėti. Kaina vienoda po 2\$000.

Redakcija.

VILLA BELLOJ ATIDAROMA BIBLIOTEKA.

Šiuo pranešu Villa Bellos ir apylinkės lietuviams, kad Villa Belloj, D. L. K. Vytauto vardo lietuvių mokykloj atidaroma biblioteka. Knygos skaitymui išduodamos dvyk per savaitę: trečiadieniais nuo 16 ligi 20 val. ir sekmadieniais nuo 12 ligi 20 val.

Knygos duodamos visiems užstačius 5\$000 ir imama 500 reisų per mėnesį. Atsisakius naudotis biblioteka ir gražinus sveikas knygas, užstatas gražinamas.

Mokytoja.

PASISKELBUS „LIETUVIS BRAZILIJOS“ Jūsų rytojus bus užtikrintas.
Tik „LIETUVIS BRAZILIJOS“!!!

Siuvėjas

J. ČIŽINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiomis madomis vyriški rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti, būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Bondes: 53 ir 55.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŅŲ IR ĮVAIRENYBIŲ!

Skaitytojų Žiniai!

Gerbiamieji skaitytojai prašome atsiliepti, kam yra koki trūkumai dėl prenumerato pav: Gal kas iš prenumeratorių negauna laikraščio arba nevisus gavo Nr. Kreiptis raštu arba žodžiu: São Paulo, rua Bandeirantes 92. Caixa postal 1764.

Redakcija.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

— ISEIVIO DRAUGAS

Prancūzų Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Groix — C. R.	24	Balandžio	Groix — C. R.	12	Gegužės
Massilia — S. A.	11	Gegužės	Massilia — S. A.	20	Gegužės
Jamaïque — C. R.	15	Gegužės	Massilia — S. A.	31	Gegužės
			Jamaïque — C. R.	2	Birželio

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

L. K. Bandruomenės narių

(parapijiečių)

žiniai!

Visais metrikacijos reikalais (kaip vedimų dokumentų sudarymu, krikšto). Kreiptis pas Vargoninką šiomis dienomis: Antradieniais ir šeštadieniais nuo 13 — 21 v. (1 — 9 v. v.) rua Coronel Moraes, 64, (Visai netoli Šv. Antano bažnyčios) Klebono bute. O sekmadieniais, Šv. Antano bažnyčios raštinėj, prieš ir po pamaldų.

Vargonininkas.

Lietuvė

siuvėja

G. Radzevičienė.

Sulig užsakymu siuvu vilnonias ir kitoniškas moteriškas sukneles. Darbas švarus ir garantuotas.

Priimu nešiotas sukneles pertaisyti

RUA GENERAL RONDON Nr. 7.
Bondē 13, 7, 35.

VILNIUS—mūsų širdis.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimasis tik

Agencia „HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go Sta Epligenia 13, Tel. 4—1152.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 7½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

Per „Mūsų Vilnių“ į sostinę Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas „Mūsų Vilnius“.

„Mūsų Vilnius“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„Mūsų Vilniuje“ bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berniis, J. A. Herbachauskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčiūra, Lazdynų Peleša — Lastauskienė, Vygasdas — d-ras J. Purickis, Petras Ruseckas, d-ras Rutenbergas, Matas Šalčius, kan. J. Tumas-Vaižgantas, J. Ziminskas, prof. Z. Žemaitis, M. Aldonis ir visa eilė okupuotos Lietuvos rašytojų. Reda guoja V. Uzdavinys.

„Mūsų Vilnius“ žengia tvirtai į penktus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„Mūsų Vilnius“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusmečiui — 4 litai. Užsienioose — 20 litų.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite šiuo adresu: Kaunas, Daukanto g-vė. 3

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Laių išėjimas į Europą
Raul Soares 27-4 1932
Josephine Charlotte 4-51932
Eglantier 20-5 1932

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europą ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Įkurta 1900 m.

